

PLÁN VÝCHOVY, PÉČE A VZDĚLÁVÁNÍ

Dětské skupiny Mateří doušky

1. Obecná charakteristika dětské skupiny Mateří doušky

Provoz dětských skupin pro 8 dětí je zajištěn v prostorech Základní školy na ulici Kaštanové 412 a v nebytovém prostoru budovy na ulici Nad úvozem 195, dle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině. Nabízíme péči o děti od 2 let věku s využitím prvků alternativních škol, především pak Montessori pedagogiky a Lesní školky.

V rámci výchovného konceptu respektujeme individuální vývoj dítěte a jejich senzitivní období. Snažíme se maximálně podporovat rozvojový potenciál dětí s ohledem na jejich fyziologické, vývojové, sociální a emocionální potřeby. Při péči o děti chceme poskytnout dostatek podnětů k aktivnímu učení a rozvoji osobnosti dítěte. Chceme být průvodci na jejich cestě, podporovat je a poskytnout jim co možná nejlepší podmínky k jejich celostnímu rozvoji.

Během poskytování péče o děti realizujeme různé aktivity, např. divadlo, gymnastika, spolupráce s Městskou knihovnou v Třinci, atd.

2. Výchova a péče

Pro poskytování výchovy, péče a vzdělávání chceme vytvořit zdravou atmosféru plnou pohody, důvěry, kde se děti cítí dobře, bezpečně a kde se setkají s novými kamarády, se kterými prožijí radostné a pěkné chvíle při společných hrách. Chceme být jejich průvodci na jejich cestě, podporovat je a poskytnout jim co možná nejlepší podmínky k jejich celostnímu rozvoji s využitím trpělivosti, důvěry a spravedlivosti.

Výchova a péče probíhá v úzké spolupráci s rodiči, kde vládne oboustranná důvěra, otevřenost a vstřícnost, respekt a ochota spolupracovat.

V rámci našeho výchovného konceptu respektujeme individuální vývoj dítěte a využíváme jejich senzitivní fáze. Za cíl máme získání praxe a samostatnosti u dětí v těchto oblastech:

- dítě a jeho tělo (např. sebeobsluha, oblékání, hygiena, pohyb, apod.)
- dítě a okolní svět (např. stolování, úklid, péče o květiny, hra s přírodou, apod.)
- dítě a sociální vztahy (např. zodpovědnost ve skupině, vztahy s kamarády, dospělou osobou, prosba, poděkování, zdravení naslouchání, pomoc, cvičení ticha, apod.)
- dítě a pohyb (např. rovnovážná cvičení, chůze po čáře – po elipse, motorika a koordinace, přirozený pohyb na čerstvém vzduchu, práce s náčiním)

Tyto komplexní činnosti se budou prolínat v každodenní činnosti po celý školní rok.

3. Montessori přístup

Dětem je umožněno pracovat samostatně, případné chyby rozeznat a opravit nezávisle na pomoci dospělého. **Průvodce dítě při práci kvůli chybě nepřerušuje, chyby neopravuje!**

Dělat chyby je přirozené, je to dobrá pomůcka k pochopení souvislostí, k seberozvoji a učení. Aktivitu dítěti neukončujeme, počkáme, až se nasytí a samo ji uklidí.

Dítě si vždy určuje místo, kde, s čím a jak dlouho chce pracovat. Ohraničení pracovní plochy koberečkem, tácem, pomáhá dítěti v přehledném rozmístění pomůcek (rozkládáme je zleva doprava, ve směru čtení a psaní), soustředěné práci a následném úklidu. Děti se učí zároveň respektovat osobní prostor druhých, který je tímto jasně rozeznatelný. Zároveň je jeho rolování na zemi nepřímou přípravou na psaní, neboť používáme tříprstý úchop. Po práci kobereček uklidíme. Neobsazujeme cizí rozložený kobereček.

Mluvíme tiše, aby byla v co největší míře podpořena koncentrace na práci. Vytváříme atmosféru klidu, ohleduplnosti a tolerance.

Děti jsou vedeny k respektu k ostatním lidem a svému okolí.

MONTESSORI PRAVIDLA

1. Chodíme pomalu.
2. Mluvíme tiše.
3. S pomůckami pracujeme jemně.
4. Vždy jenom jedna pomůcka.
5. S „mokrými“ aktivitami pracujeme v prostoru bez koberce.
6. Když chceme pracovat na zemi, použijeme kobereček.
7. Vždy po sobě uklízíme. Pomůcku vrátíme zpět na její místo ve stejném stavu, v jakém byla.
8. Jíme a pijeme u stolečku.

4. Výchovně vzdělávací činnosti

Při poskytování výchovně vzdělávací péče v dětské skupině Mateří doušky jsou respektovány individuální a věkové zvláštnosti dětí s důrazem na rozumovou, pracovní, právní, estetickou a tělesnou stránku. Maximálně se snažíme podporovat rozvojový potenciál dětí a jejich potřeby vývojové, fyziologické, poznávací, sociální a emoční.

Napomáháme rozvoji kooperace mezi dětmi a spontánnímu sociálnímu učení, osvojování základních hodnot společnosti, osobnostních postojů a základních pravidel chování ve společnosti, zásad zdravého životního stylu, rozvoj řečových a komunikativních dovedností, vytváření pozitivního vztahu k přírodě, k sounáležitosti s okolím prostředí, a úctě k životu.

V rámci výchovně vzdělávací péče jsou provozovány tyto aktivity:

- hudební (sluchové vnímání, osvojování písní, koordinace pohybu podle hudby, apod.)
- pohybové (rozvoj jemné i hrubé motoriky, fyzického vývoje dítěte, rozvoj dovedností, zdravých návyků, apod.)
- výtvarné (představivost, kreativita, fantazie, jemná motorika, výtvarné dovednosti, práce s různým materiálem, výtvarné techniky, vyjádření se, apod.)
- rozumové a poznávací (komplexní pohled na svět, jazykové a matematické schopnosti, poznatky z přírodních, společenských a technických věd, apod.)
- estetického vnímání (estetický cit k okolí, vnímání krásy, umělecká díla, kulturní podněty, apod.)

Výchovně vzdělávací péče je prováděna formou pohybových cvičení, manipulačních činností, syslových a psychomotorických her, hudebně pohybových činností, grafických činností, činností směřujících k ochraně zdraví a osobního bezpečí, relaxačních činností, řečových a rytmických cvičení, slovních hádanek, skupinové konverzace, diskuzí a rozhovorů, práce s knihou, zpěvu, vyprávění, poslech pohádek a příběhů, interpretací zážitků, přímým pozorováním, manipulací s předměty a různými materiály, námětových a smyslových her, činností k vytváření pojmů, cvičení organizačních dovedností, estetických a tvůrčích aktivit, činností ve skupinách, sociálních a interaktivních her, formou přípravy a realizace společných slavností, výletů do okolí, atd.

5. Tematické celky

Vzdělávací plán kopíruje roční cyklus a přirozeně se odvíjí od ročního, přírodního a společenského běhu. Srozumitelným způsobem jsou dětem osvětlována témata a události probíhající v danou roční dobu (tradice, svátky, změny v přírodě). Ke každému tematickému celku se vztahují aktivity a vzdělávací obsah. Časový plán těchto celků je flexibilní a lze jej přizpůsobit podle potřeb.

I. Naše skupinka Mateří doušky	Barevný podzim
<ul style="list-style-type: none"> - přivítání dětí, jejich jmény a jména osob ve skupině a jejich profese - ranní rituál a složení celého dne ve skupině - prostředí třídy a celého okolí - pomůcky a hračky, jejich uložení - pravidla společného soužití v kolektivu a pravidla chování, respektování potřeb druhých - hygienické návyky, sebeobsluha, stolování	<ul style="list-style-type: none"> - znaky podzimu, časové začlenění, příroda, zahrada, zvířata, počasí - barvy, základní, doplňkové barvy, míchání barev - zahrada, sad, práce na zahradě, poli, sklizeň zeleniny a ovoce - les, jehličnaté x listnaté stromy, jejich plody - příprava zvířátek na zimu, odlet ptáků na jih, - tradice a zvyky, sv. Václav, dožínky, drak

II. Naše tělo	Advent a vánoční čas, zima
<ul style="list-style-type: none"> - předcházení nemocem, zdravý životní styl, pohyb - části těla, orgány, smysly – zrak, čich, hmat, chuť a sluch - pocity a emoce, rád x nerad - míry, délka, hmotnost - číselná řada, orientace, numerická řada	<ul style="list-style-type: none"> - adventní tradice a zvyky, Dušičky, Sv. Martin, Sv. Kateřina, Sv. Mikuláš, Sv. Lucie, věnec, kalendář, Masopust - vánoční tradice a zvyky, symboly, historie, legenda o narození Ježíše, koledy - znaky zimy, časové začlenění, příroda, počasí - zimní hry, oblečení - - zvířátka v zimě, péče, stopy
III. Moje rodina, povolání	Vítání jara, velikonoce
<ul style="list-style-type: none"> - členové rodiny, vztahy, pojmenování - jména, adresa, datum narození - třídění odpadu - důležitá telefonní čísla - povolání a profese	<ul style="list-style-type: none"> - znaky jara, časové začlenění, příroda, počasí, duha - koloběh vody, skupenství vody - stromy, jarní květiny, hmyz - včely, návrat ptáků, zvířata domácí, chovná x lesní a jejich mláďata - cesta od semínka k plodu - tradice a zvyky, velikonoce, pálení čarodějnic, 1. Máj, Den Země, Den stromů, Den matek - velikonoční tradice a zvyky, symboly, historie, koledy

IV. Moje město	Sluníčkové léto
<ul style="list-style-type: none"> - základní údaje, orientace, mapa - mapy, svět, zeměkoule - doprava, druhy - dopravní výchova, značky, bezpečnost - - předměty vyrobené ze skla, dřeva, papíru, textilu, gumy, ...	<ul style="list-style-type: none"> - -znaky léta, časové začlenění, příroda, počasí - stromy, letní květiny, ovoce, zelenina, chutě a vůně - louka, bylinky, hmyz, motýl, krtek - letní hry, aktivity - - exotická zvířata, zoo, mapa světa
V. Prázdniny	Tematické bloky

6. Závěr

Naše dětská skupina Mateří doušky využívá tematické celky dle vlastního uvážení založeného na momentální situaci ve skupině a podle možností a schopností dětí. Rodiče jsou s týdenními tematickými bloky a projekty vždy seznámeni na začátku daného měsíce.

Snažíme se, aby se u nás děti cítily v bezpečí, v pohodě a rozvíjely se v souladu se svým potenciálem. A aby se ze svých úspěchů radovaly a na každodenní setkání se těšily.

V Třinci dne 25. 9. 2017